

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Opiniones de morte ioannis cxcvj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Euangelica

vt ostendat se ch̄ri vicariū. Qn̄q̄ d̄t Pax vobis, aunc sc̄z cū primo vertī ad pl̄m in missa: qz hec fuit p̄ma vox ch̄ri ad discip̄los p̄ resurrectionē. Instar vero aliorū sacerdotuz dicit postea Dñs vobissum: vt se vnum ex nobis esse ostendat.

Hec cum d̄icisset in sufflauit: et dicit eis. Accipite spiritūsanum: quo z remisestur peccata remittitur eis: et quorū retinueris retenta erunt. Huic sententie qdā adherent dīcētes. Femenē posse soluere v̄l ligare nūi babeat spiritūsanctū: quo auctore h̄ faciat. Sz attendere debent: qz eriaz ante resurrectionē dedit eis iesus eandē potesta tem sine inflatione: nec tū legis ibi dedisse sp̄sanctū eis. Que duo p̄ditit moyses ibi: suerunt mel de petra, i, potentia ligandi et soluendi: et miraculorū a christo immunita peccato q̄uis mortali: et postea oleū d̄ sapo durissimo, i, eadem potentia cū sp̄sancto de chio impossibili.

De apparitione ad thome. La. CXCIII,

¶ Inq̄ euanius/

ser ab eis: rediit thoma. Dixit rūtq̄ aliū ad eū. Vnde dñm. Qui dicit se n̄ creditur: n̄i videret r̄ageret clavis vulnus. Post dies aut̄ octo cum essent discipuli intus: et thoma cū eis: stetit iesus in medio lanuū clausis: et ait thome. Inter dīgitū tuū huc: et vide manus et latus tuoli esse incredulus sed fidelis. R̄ndit thomas. Dñs meus et deus meus. Et es tu. Et ait iesus. Quia vidiisti me thoma credidisti, bū qui n̄o viderunt et crediderunt. Tamen qdā dicit thomam tm̄ vidiisse: nec austral tangere: quia christus tm̄ dicit: qz vidiisti me. Sz q̄uis p̄ qualibet sensu ponit solet: p̄t dīci vidiisti, terigit, p̄serrat qz dñs dicerat. Inter dīgitū tuū huc et vide. Hec et alia fecit iesus ad robur fidei nostre: et multa que non leguntur in euangelio.

De apparitione ad mare tyberiadis,

Lapl̄m. CXCV.

¶ Ut hec aut̄ ma-

nifestauit se iesus ad mare tyberia

dis. Piscabantur autē discipuli, vñ, nocte qdam: vt haberent cibos. Et cū nihil prendit, dissent: mane sterit iesus in litore. Tūq̄ ad p̄ceptum ei⁹ in dextera nauigij rete misilente impleuerū illud, clīj, magnis piscib⁹. Et ait iohannes. Dñs est. Tunc petrus misit se ī mare. Alij nauigio venerunt: et inuenierunt prūnas in litore: et piscem suppositū: et panez iuxta positū: et assantes simul de piscib⁹ q̄s p̄cediderant: manducauerūt cū iusu: scientes qz dñs est. Et fuit hec tertie diei manifestatio. Tūc post quod dies ab octaua die resurrectionis non est determinatū. Tunc dixit iesus petro. Simon loātis diligis me plus bis. Interrogabat dñs qd̄ sc̄ebat. Sz inuit̄ ut et corde credam: et ore p̄fitemur. Et ait petr⁹. Etiā dñe tu sc̄is: qz amo te. Nō ē sic distinguēdū etiam dñe ut sc̄z dīcisset se diligere plus alijs. Hoc em̄ nesciebat: s̄ abundā etiā idiomate hebreo. Tacēs ḡ qd̄ ignorabat r̄ndit qd̄ sc̄ebat. Ut ita Dñe amo te, et etiā tu sc̄is qz amo te, q.d. Te ipsum testem iuoco: qz amo te. Dicit ei iesus. Pasce agnos meos. q.d. Exhibito op̄s sit, p̄batio dilectionis. Cū q̄llset idipm sc̄do et idē respōdīset petrus. Iterū subdidit pasce agnos m. Post tertiam v̄o responsione subdidit, pasce oves meas. q.d. Pascedo cendo, pasce opando; pasce moriendo. Tūc dixit ei iesus. Cum es es lunior cingebas te: et ambulabas vbi volebas. Lū aut̄ senueris extēdes manū tuas et altus te cinget: et ducet q̄ tu nō vis: significās, qz crucifigeret noles em̄ sensū carnis. Et addidit. Sequere me, i, sequeris me in genere mortis.

Opiniones de morte iohannis.

Capl̄m. CXCVI.

¶ Tunc cepit iesus

abire: et cepit petrus eum seq̄: p̄tā s̄ sibi a dño mandatū. Seq̄ bas etiā cū iohānes. Cōuersus petr⁹ vidi illū sequente: et ait ad iesum. Dñe: hic aut̄ qd̄ sup̄le paties. Postq̄ em̄ audierat se crucifigen dum voluit etiā fratris cōscitū cognoscere. Respondit iesus. Sic eu volo manere donec v̄e niā. Putauerū ergo discipuli iohannem non moritū: donec ch̄is veniret ad iudiciū. Sz nō erat magnū dare dilecto non mori: cū dissolui et eē cū chio meli⁹ sit. Dicit ḡ dñs qz in pace seniū finiret. Tūc fuerūt q̄ dicerēt: sic cū adhuc v̄lueret: qz cū in defossum sibi cumulū

B 4

Historia

post celebratā missā dēcedisset lux magna per aliq̄ horas fūlīt: et cūrūtātēs q̄ aderāt cēdērūt. Lungs post luce surgētes accessis sent ad tumulū el: vacuū inuenēt: tñ terra leuis scaturiebat ī fūdo: s̄cē ī fontib⁹ solet a renā bullire: et adhuc q̄nq̄ eadem scaturigo bullire ibi videt. Un̄ multi putauerūt eū vi uere sub terra: et anhelitu eius scaturiginem fieri. Elij aut̄ tam translati ad celū putant. De hīmōl vero mēllus est p̄ dubitare q̄ te mere diffinire.

De apparitiōe dñi galilea vbi mādatū ē discipulis ut docerent gentes et baptizaret.

Caplin. CXCVII.

Dēcimū autē Dī

V scipuli abierūt ī galileā ad mōtez vbi cōstituerat ill̄ iesus. Et vidētes eū: adorauerūt, q̄dā aut̄ dubitauerūt. Et ex̄ probrauit illis duriciā cordis coꝝ: et ait. Da ta ēmīhi oīs p̄tās ī celoꝝ in terra, i. nūc apparet oīpotēcia mea. Uel ita, dixerāt vobis: in vi am gentiū ne abiceritis, s̄c̄ ha ī uide abiecerūt me: q̄si dederūt mihi p̄tātem mītendib⁹q̄s terrāꝝ sub celo. Un̄ liḡt subdidit. Ite ī orbē vniuersum: et p̄dicate euāgeliū oī creature, i. homini, p̄ q̄ facta est oī creature. Uel q̄bz p̄ticipationē cū oī creature. Un̄ et hō microcosmus, i. minor mūdus dī. Et addidit. Docete oēs gētes, i. oīa genera gentium seruare que dixi vobis baptizātes eos ī nomine patris et filii et spūllanci. In inchoatione operꝝ nostroꝝ rum eandem ponimus formā vborū, sed inuocando orātes: ut ad honore tri nitatis fiat opus qđō inchoamus: et vt trinitas nobis coopeat. In baptismo aut̄ dī affirmando: et est. Baptizo te ī nomine patris et filii et spūllanci. i. mīsteriū baptismi ago, sed autoritas penes trinitatez est. Qui crediderit et baptizatus fuerit: saluerit, qui nō crediderit codemnabit. Non ait, nec baptizat̄ fuerit. Sine baptismo em̄ saluat̄ homo cū eum excludit articulus necessitatis: nō p̄temptus religionis. Un̄ qđō dīcū

est, nī quis renatus fuerit rē, sic intelligitur. Qui p̄tempserit renasci. Ordini verborū dñi adherent heretici huius t̄pis dīscēntē, nō oportere baptizari nī credentē, et ideo nōre cipiūt baptīmū p̄uulop̄. Sed non intelligunt t̄ps quo hoc dictum est. Primo em̄ q̄ pdicabat adulti: baptizandi erāt adulti: q̄ fidēs exigit in baptismo. Postmodū p̄uuli coꝝ: ergo p̄ adultis p̄t intelligi h̄ esse dictū. Uel si pro om̄ibus sic expone. Qui credidērit et bap. sue, hoc est

qui ī fide baptizab̄. Generale enim futurum. Optet enī bapti p̄misitua ecclīa q̄llī zandum: vel p̄ se: vel q̄ exhibat d̄ fonte statī p̄ alium credere. Si loquebant̄ linguis, gna aut̄ eos qui cre-

diderint: hec sequent̄. In nomine meo demona cīcīent: linguis loquentur nouis, sc̄pēs tollent rē, et hoc quoq̄ p̄ tempore dīcū est. Tunc enī signa fīebant p̄ iridēlib⁹ conuertendis. Quia ergo signa nō sunt necessaria: non modo sunt sicut passim tunctiebat. Hos enim cum arbusta plātamus rāndū infundim̄s aquam: quousq; in terra cōlēscant.

De ascensione dñi. Caplin. CXCVIII

Je aut̄ ascensio

n̄ venit ad eos in hierlm̄: et ait. Sedete ī cūitate quīs iduam̄ nī virtute ex alto. Lungs comedisſerit cum eis vñ intelligit sc̄ptā horā transisse: educti eos foras in montem oliveti p̄sus betaniā. Et eleuāt̄ manib⁹ bñdērēt̄ eis. Et videntib⁹ ill̄ eleuāt̄ ē ī celū, et nubes lucida batulab̄ eū mīsterio angelop̄. Lungs ī subtructis ab oculis discipuloꝝ: tñ adhuc intrubanib⁹ celū. p̄terea duo angeli in formā tvroꝝ stārū iuxta illos: et dixerūt. Vlt̄ galilei qđ aperiūt̄ ī celū, q.d. Recedite nec expectet̄: tñ in fine temporū sic veniet̄ quēadmodū vīdist̄

eum cuntem ī celū. Hanc vlt̄imam p̄chā batullis sc̄z nubib⁹ sionem post cīlūm̄ p̄sentat ecclīa domī nīcīs dīb⁹ egredien̄do de ecclīaz redēm̄do ad eā: qđ ī hierlm̄ ep̄ies, et redēs ī hīz̄ rūsalem: et sequendo crucem: v̄ illi cruci-